

Zij instromen

Blij instromen

Leren leren voor zij-instromers in de (gehandicapten)zorg

i8!

© 2025, Myrinne van Mierlo en Wilma Beers, thebrainfoodexperience.nl.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, opgenomen in een AI-applicatie, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

NUR 100, 194, 213
ISBN 978-94-0379-061-9
Eerste druk 2025

Uitgave in eigen beheer

Redactie : Marita Weener, www.redactiebureaumaritaweener.nl
Omslagontwerp en vormgeving : Sabrina Wakker, www.wakkerdesign.nl
Foto's The Brainfood Experience : Esther Bekker Fotografie
Illustraties : Freepik
Druk : Maak je eigen onderwijsboek,
www.maakjeeigenonderwijsboek.nl

Zij instromen

Blij instromen

Leren leren voor zij-instromers in de (gehandicapten)zorg

Myrinne van Mierlo & Wilma Beers

i8!

INHOUD

Inleiding	9
-----------	---

Hoofdstuk 1

Wat leer je in de opleiding?	13
------------------------------	----

Wat ik leer in hoofdstuk 1	13
Inleiding	13
Wist je dit al?	14
Startmeting	19
Wat heb je eraan?	23
Wat is werken met het kwalificatiedossier?	28
Strategie 1: Zoek actief verbindingen	32
Strategie 2: Koppel je taken aan het kwalificatiedossier	34
Strategie 3: Werkproces bewust in kaart brengen	36
Strategie 4: Check je skills – inschatten welke onderdelen van een kwalificatiedossier je al beheerst	38
Uitproberen	41
Opdracht 1: Leeractiviteiten kiezen om je doel te halen	42
Opdracht 2: Stilstaan bij werkprocessen	44
Eindmeting	46
Jouw leeropbrengst zichtbaar maken	50

Hoofdstuk 2

Het leren gemakkelijker maken	53
-------------------------------	----

Wat ik leer in hoofdstuk 2	53
Wist je dit al?	54
Startmeting	56
Wat heb je eraan?	61
Wat zijn executieve functies?	64

Strategie 1: Structuur aanbrengen	69
Strategie 2: Plannen	73
Strategie 3: Prioriteren met het schema van Covey	76
Strategie 4: Timemanagement	80
Uitproberen	82
Opdracht 1: Structuur in leren en opbergen	83
Opdracht 2: Plannen	84
Opdracht 3: Timemanagement	87
Opdracht 4: Prioriteren	88
Eindmeting	90
Jouw leeropbrengst zichtbaar maken	95

Hoofdstuk 3

Feedback

97

Wat ik leer in hoofdstuk 3	97
Wist je dit al?	98
Startmeting	100
Wat heb je eraan?	104
Wat is feedback?	107
Strategie 1: Feedback vragen	112
Strategie 2: (Lastige) feedback ontvangen	117
Strategie 3: Feedback geven	121
Strategie 4: Verwerken van feedback	124
Uitproberen	127
Opdracht 1: Effectief feedback geven en ontvangen	128
Opdracht 2: Gebruik en oefen het noodplan	130
Eindmeting	131
Jouw leeropbrengst zichtbaar maken	135

Hoofdstuk 4

Reflectie

137

Wat ik leer in hoofdstuk 4	137
Wist je dit al?	138
Startmeting	140
Wat heb je eraan?	143
Wat is reflecteren?	150
Strategie 1: Herkennen van relevante momenten om op te reflecteren	155
Strategie 2: Reflecteren volgens STARRT	158
Strategie 3: Een reflectieverslag volgens de i8!-methode	163
Strategie 4: Een plan maken vanuit reflectie	169
Uitproberen	171
Opdracht 1: Een eigen reflectie schrijven	171
Opdracht 2: Van reflectie naar actie	173
Eindmeting	174
Jouw leeropbrengst zichtbaar maken	177

Hoofdstuk 5

Leerdoelen

179

Wat ik leer in hoofdstuk 5	179
Wist je dit al?	180
Startmeting	182
Wat heb je eraan?	185
Wat is ... werken met leerdoelen?	187
Strategie 1: Kiezen van een leerdoel	193
Strategie 2: Eigen leerdoel stellen	195
Strategie 3: Monitoren of het leerdoel al behaald is	197
Strategie 4: Verantwoorden van je leerdoelen	199
Uitproberen	201
Opdracht 1: Herkennen van goede leerdoelen	201
Opdracht 2: Het leerdoel uitvoeren	202
Eindmeting	203
Jouw leeropbrengst zichtbaar maken	206

Hoofdstuk 6

Mindset

209

Wat ik leer in hoofdstuk 6	209
Wist je dit al?	210
Startmeting	212
Wat heb je eraan?	214
Wat is mindset?	219
Groeimindset	220
Vaste mindset	223
Strategie 1: Meet je voortgang zodat je jouw leerproces kunt zien	226
Strategie 2: Groeitaal herkennen en gebruiken	229
Strategie 3: De goede vragen stellen aan jezelf en de ander	231
Strategie 4: Fouten analyseren	234
Strategie 5: Feedback ophalen en jezelf bijsturen	238
Strategie 6: Jezelf (en anderen) blijven herinneren dat je kunt kiezen welke mindset je gebruikt	241
Uitproberen	243
Opdracht 1: De mindset van een ander herkennen	244
Opdracht 2: Toewerken naar een groeimindset	245
Eindmeting	248
Jouw leeropbrengst zichtbaar maken	250
Literatuurlijst	252

INLEIDING

Welkom bij jouw werkboek **Blij instromen!**

Ben je klaar voor een nieuwe uitdaging in de (gehandicapten)zorg? Dan ben je hier precies op de juiste plek! Dit werkboek is speciaal gemaakt voor mensen zoals jij, die vanuit een ander beroep de stap maken naar de zorg.

Heb je een eigen bloemenzaak gehad, of een reisbureau, was je jurist of iets ertussenin? Heb je net niveau 3 afgerond en studeer je verder of ben je al 20 jaar niet naar school geweest? Dit boek helpt jou het leren makkelijker te maken!

Vanuit onze ervaring als docenten in het volwassenenonderwijs (en als onderwijsadviseurs en ontwerpers van onder andere leermateriaal), hebben we gezien, gehoord en gevoeld hoeveel impact het volgen van een nieuwe studie kan hebben. Helemaal als je begint met werken in een nieuwe sector.

Wat ons opvalt is dat zij-instromers moeite hebben met bepalen hoe ze hun leerproces kunnen sturen. Ze stellen vragen als: “Wat voor leerwinst wordt er van mij verwacht?”, “Welke kwaliteitseisen zijn er voor deze opdracht?”

In ons werk hebben we gezien dat hier niet of nauwelijks aandacht aan wordt besteed in de opleiding. Er heerst helaas nog steeds een hardnekkige misvatting over leren: “Die zij-instromers kunnen het allang, die zijn toch volwassen?” “En als ze het niet weten, dan vragen ze het zelf wel of zoeken ze het zelf wel uit.”

Jouw recept voor succes

Zie dit werkboek als jouw eigen kookboek voor leren. Net zoals je in de keuken verschillende ingrediënten combineert voor een heerlijke maaltijd, zo mix je in je opleiding deze ingrediënten:

- Praktijkervaring op de werkvloer
- Nieuwe kennis uit de theorie
- Handige leertips en technieken

Het is net als het koken in je eigen keuken: de maaltijden die je vaak maakt, lukken altijd. Je bent gewend aan jouw eigen apparatuur en jouw eigen pannen.

Maar nu sta je in een heel andere keuken met nieuwe apparatuur, andere pannen en allemaal ingrediënten die je niet (goed) kent. Tjsa, wat doe je dan?

Je zoekt het recept op en volgt de stappen en instructies van het recept. Jouw eigen kookervaring helpt hier enorm bij, je weet wanneer iets gemixt of gemalen is en wanneer iets er gaar of verbrand uitziet. Maar het recept heb je wel echt nodig.

Zo kun je dit boek ook gebruiken. Je bent in een vreemde keuken (nieuwe opleiding met allerlei eisen en een nieuwe praktijksituatie met allerlei verschillende zorgvragers) met onbekende ingrediënten (kennis, vaardigheden, zelfsturing) en dit werkboek biedt je uitleg en stappenplannen om daar goed in te kunnen functioneren.

Wat vind je in dit werkboek?

- Praktische tips om efficiënt te leren
- Manieren om werk en studie te combineren
- Oefeningen die je direct kunt toepassen
- Hulp bij het plannen van je studie

Leren op jouw manier

Dit werkboek is geen standaard recept dat je precies moet volgen. Je kiest zelf welke tips en trucs het beste bij jou passen. Wat werkt voor jou? Welke 'ingrediënten' heb jij nodig om te groeien in je nieuwe rol?

Met behulp van de rubrics krijg je een helder beeld van de punten waar je aan kunt werken.

Leeswijzer

Voor je ligt het werkboek met zes hoofdstukken.

- Wat leer je in de opleiding?
- Het leren gemakkelijker maken
- Feedback
- Reflectie
- Leerdoelen
- Mindset

Samen met je docent bepaal je aan welke hoofdstukken je werkt. De hoofdstukken kun je los van elkaar door je opleiding heen erbij pakken om nog een keer te oefenen of als naslagwerk om te kijken hoe het ook alweer zat met ...

In de hoofdstukken vind je een mix van theorie, voorbeelden, oefeningen om je kennis te verankeren en opdrachten die je in de praktijk kunt uitvoeren. In ieder hoofdstuk krijg je de kans om te reflecteren op dat wat je hebt geleerd.

De uitprobeeropdrachten lenen zich uitstekend voor bewijsmateriaal in je portfolio. Als je deze met zorg maakt, is niet alleen jouw leerwinst groot, maar kun je ook verantwoorden hoe je hebt gewerkt en welke doelen je hiermee behaald hebt.

Wat is?

THE BRAINFOOD EXPERIENCE:

De naam van ons bedrijf. Wij kenmerken ons door: gedachtenvoer, lekker eten en leren door te ervaren.

Leerroute Wijzer:

Een praktische tool die je helpt jouw eigen leerroute samen te stellen. De Leerroute Wijzer kun je bestellen op www.thebrainfoodexperience.nl of jouw opleiding of werkplek heeft al een exemplaar aangeschaft.

Scan me

i8!:

Beeldmerk van ons bedrijf. Het staat voor gelijkheid, actie en samen meer dan alleen. En als je goed kijkt, vind je onze voorletters erin.

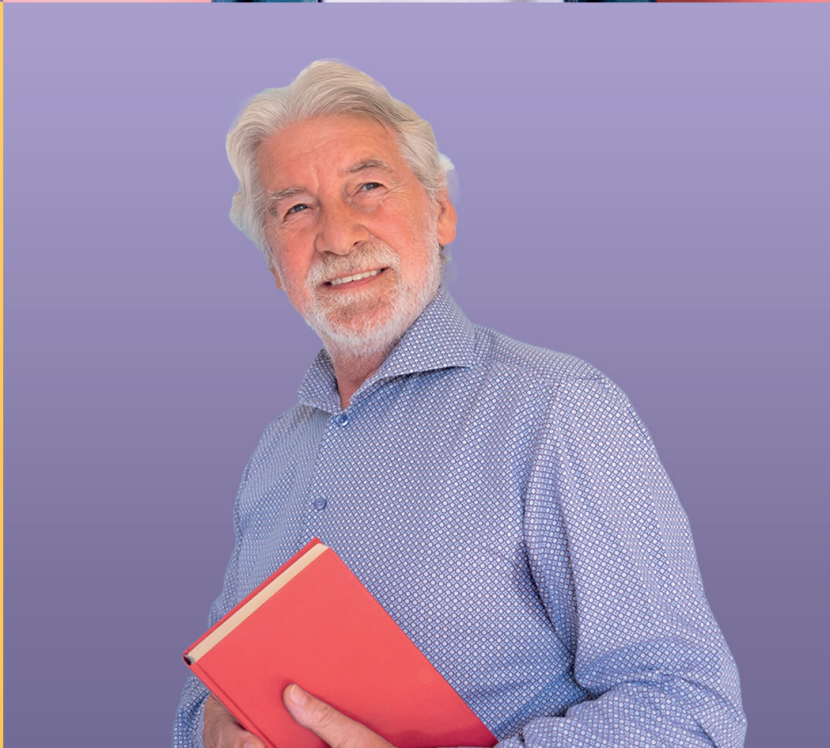

Aan de slag!

Duik in dit werkboek en ontdek hoe jij het beste leert. Experimenteer, probeer dingen uit en vier je successen. Want één ding is zeker: als BLIJinstromer breng jij waardevolle ervaring mee die de zorg nóg beter maakt!

Veel succes en plezier met leren!

HOOFDSTUK 1

Wat leer je in de opleiding?

Wat ik leer in hoofdstuk 1

- Ik kan opleidingsinformatie lezen (leergids, kwalificatiedossier, praktijkgids, opleidingsweb, etc.) en ik kan uitleggen hoe de verschillende leeractiviteiten van de opleiding bijdragen aan het behalen van mijn diploma.
- Ik ben bekend met verschillende typen leeractiviteiten en weet hoe en wanneer deze aangeboden worden. Ik kan hieruit een onderbouwde keuze maken op basis van wat ik wil/moet leren.
- Ik kan werkprocessen herkennen in het werk dat ik doe, zowel op het moment dat ik daarmee bezig ben als in de fasen van voorbereiding en reflectie.
- Ik kan inschatten welke onderdelen van een werkproces ik al beheers en welke nog niet. Op basis van mijn analyse kies ik mijn leeractiviteiten.

Inleiding

In dit hoofdstuk leer je welke onderdelen je allemaal tegenkomt in de opleiding. Je maakt kennis met wat je allemaal moet kennen en kunnen om je beroep goed uit te oefenen en waar je die eisen kunt vinden.

Je komt meer te weten over hoe de opleiding in elkaar zit en als het goed is, ben je aan het einde van dit hoofdstuk in staat om zelf de juiste leeractiviteit en het juiste leermiddel te kiezen voor jouw leerdoel.

Je ziet het aan dit kleine stukje tekst al, er zitten veel woorden in die je misschien nog niet kent, zoals 'leeractiviteit' en 'leermiddel'. Om het hoofdstuk goed te kunnen starten is het belangrijk dat je bekend wordt met al die woorden. In de tekst hierna 'Wist je dit al?' krijg je hierover veel informatie. Lees dit stuk door voor je aan de rest van het hoofdstuk begint.

Opeens wist je het ..., je wilt in de gehandicaptenzorg gaan werken. Een mooi vak waarin je jouw hulpvaardigheid, mensenkennis en enthousiasme voor de doelgroep helemaal kwijt kunt. Toch zul je vaardigheden en kennis nodig hebben om je werkzaamheden goed uit te voeren. Daarom volg je een opleiding. In de opleiding krijg je alles aangeboden om goed aan de slag te kunnen.

Misschien heb je al wel gedacht: phoe, wat veel informatie, en: jeetje, ik moet veel tegelijk opstarten. Of misschien kun je niet wachten om je helemaal vast te bijten in alles wat er te leren is en denk je: schiet nou maar op, ik wil verdieping.

In ieder geval mag je jezelf wat tijd gunnen om helemaal te wennen aan het leren. Langzamerhand wordt het je steeds duidelijker wat je nou precies kunt verwachten van zo'n opleiding. Daar nemen we je in dit hoofdstuk in mee. Je ontdekt wat je allemaal moet kennen en moet kunnen om deze opleiding met goed gevolg te doorlopen.

We beginnen bij het eind.

We leggen je eerst uit hoe je de opleiding afrondt met examens.

Op pagina 16 vind je in de begrippenlijst de uitleg van belangrijke begrippen die verder voorkomen in dit hoofdstuk.

Examinering

Je diploma haal je wanneer je alle werkprocessen uit het kwalificatiedossier en opleidingsdoelen bij elkaar met positief resultaat afgerond hebt.

De algemeen vormende vakken (AVO) Nederlands, Engels en Rekenen worden landelijk geëxamineerd en de examens vinden vaak plaats in een sporthal of grote algemene ruimte.

De andere examens kunnen zowel schriftelijk worden afgenomen als praktijkgericht zijn of een combinatie hiervan. De opleiding organiseert de wijze van examinering, vaak in samenwerking met de praktijkinstelling. Jij krijgt als student vanuit de opleiding informatie over jouw examens. Het werkproces hieronder kun je bijvoorbeeld afsluiten met een examen dat bestaat uit een schriftelijk eindproduct gecombineerd met een praktisch gedeelte:

Het werkproces B1-K1-W1 kan als volgt geëxamineerd worden:

1. Je raadpleegt verschillende bronnen (theorieboek, lessen, zorgplan, cliënt, betrokkenen, enzovoort) om de zorgvraag in kaart te brengen, je beschrijft in een verslag hoe je dat gedaan hebt en wat de zorgvraag van de cliënt is.
2. Je toont in het verslag aan dat je de juiste informatie verzameld hebt en deze hebt gecheckt bij een collega/werkbegeleider.
3. Je beschrijft je plan van aanpak en hoe je daar technologische hulpmiddelen bij in gaat zetten in een plan van aanpak en bespreekt met de cliënt wat je van plan bent om te doen (in je verslag benoem je ook op welke wijze je jouw begeleidingsvaardigheden in gaat zetten).

4. Je voert je plan uit terwijl een collega je observeert en maakt hierover een reflectie.
5. Je levert je plan en je reflectie in en hebt met twee examinatoren een assessment over dit examen.

Om goed met dit hoofdstuk én het kwalificatiedossier te kunnen werken, raden we aan om het kwalificatiedossier uit te printen.

B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
Omschrijving
De beginnend beroepsbeoefenaar inventariseert de behoeften, mogelijkheden en eigen kracht van de cliënt om de beginsituatie en ondersteuningsvragen in kaart te brengen. Hij/zij voert gesprekken met de cliënt en naastbetrokkenen, observeert de cliënt in zijn/haar leefomgeving en raadpleegt diverse informatiebronnen zoals collega's en schriftelijke informatie. Hij/zij combineert informatie uit gesprekken, observaties en informatiebronnen om tot een volledig beeld van de beginsituatie en ondersteuningsvragen te komen. In voorkomende situaties bespreekt hij/zij de mogelijkheden van (technologische) hulpmiddelen met de cliënt en naastbetrokkenen, en licht de voor- en nadelen toe. De beginnend beroepsbeoefenaar stemt zijn/haar bevindingen zoveel mogelijk af met de cliënt en het (multidisciplinair) team.
Resultaat
De beginsituatie is geïnventariseerd en de ondersteuningsvragen zijn geformuleerd.
Gedrag
De beginnend beroepsbeoefenaar: <ul style="list-style-type: none"> - stelt duidelijke vragen die aansluiten bij de ontwikkeling, leefomstandigheden en leeftijdsfase van de cliënt; - luistert actief naar de cliënt en/of naastbetrokkenen; - observeert de cliënt zorgvuldig en doelgericht in zijn/haar leefomgeving;
B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
<ul style="list-style-type: none"> - verzamelt actief vanuit diverse bronnen, relevante informatie over de cliënt; - combineert de verkregen informatie en bevindingen op deskundige wijze; - legt op begrijpelijke wijze uit hoe (technologische) hulpmiddelen ingezet kunnen worden en wat de voor- en nadelen zijn. <p>De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Onderzoeken, Analyseren</p>

BEGRIPPENLIJST

Definitie

Wettelijke verplichting:

Een verplichting tot overdracht van economische voordelen die zijn voortgekomen uit eerdere transacties. Ook: datgene waarvoor een persoon of organisatie verantwoordelijk is, met name met betrekking tot schulden en financiële verplichtingen.

Kwalificatiedossier:

Leeractiviteiten:

De activiteiten die studenten in en buiten de contactmomenten uitvoeren om te leren, noemen we leeractiviteiten. Voorbeelden van leeractiviteiten zijn: verbanden leggen, een probleem analyseren, hoofd- van bijzaken onderscheiden, een voorbeeld zoeken.

Leermiddel:

Een leermiddel of didactisch middel is ieder middel dat in een formele lessituatie wordt gebruikt om de leerling of student kennis en vaardigheden bij te brengen. Dit kan variëren van de meest basale hulpmiddelen tot zeer geavanceerde materialen.

Onze definitie

Wettelijke verplichting:

In deze context:

De eisen die aan de diplomering hangen, zoals beschreven door de SBB en de Rijksoverheid.

Dit zijn de minimale kwaliteitsnormen die je moet halen op een afsluitende toets om te slagen.

Kwalificatiedossier:

Leeractiviteiten:

Leeractiviteiten zijn alle activiteiten die je doet binnen en buiten de opleiding, om bewust te leren of vaardigheden in te oefenen.

Leermiddel:

Leermiddelen zijn hulpmiddelen, informatiebronnen, verwerkingstools, voorbeelden en andere middelen en materialen die je nodig hebt om je kennis, vaardigheden en houding te ontwikkelen (tot het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar).

Hoe het op jouw opleiding genoemd wordt:

Wettelijke verplichting:

Een verplichting tot overdracht van economische voordelen die zijn voortgekomen uit eerdere transacties. Ook: datgene waarvoor een persoon of organisatie verantwoordelijk is, met name met betrekking tot schulden en financiële verplichtingen.

Kwalificatiedossier:

BEGRIPPENLIJST

Definitie

Werkprocessen:

Werkprocessen zijn een aantal handelingen of activiteiten die je uitvoert met het doel om een prestatie te leveren voor de organisatie waarvoor je werkt. Het is een proces dat bestaat uit een aantal stappen. Het proces begint bij de vraag naar een product of dienst en eindigt bij het leveren van het betreffende product of de dienst.

Opleidingsdoelen:

Doelstellingen van een opleiding geven de intenties en de missie van de opleiding weer. Ze geven aan wat de opleiding wil bereiken voor wat betreft het niveau en de inhoudsdomein- (en)/discipline.

Examinering:

Het nemen van beslissingen over inhoud en niveau van examens van een beroepsopleiding, procedures en voorwaarden waaronder examens worden afgenomen, alsmede het vaststellen van de uitslag van examens.

Onze definitie

Werkprocessen:

Werkprocessen zijn de taken die je moet kennen en kunnen als beginnend beroepsbeoefenaar. De werkprocessen zijn beschreven in het kwalificatiedossier.

Opleidingsdoelen:

Opleidingsdoelen zijn doelen die specifiek gebonden zijn aan de opleiding die je volgt. Ze zeggen iets over de normen en waarden van een opleiding en geven aan op welk niveau bepaalde kennis, vaardigheden en attitude moet zijn ontwikkeld.

Examinering:

Of je je werkprocessen voldoende beheerst en je opleidingsdoelen hebt behaald, wordt beoordeeld door middel van een eindtoetsing. Je diploma haal je wanneer je alle werkprocessen en opleidingsdoelen bij elkaar met positief resultaat afgerond hebt.

Hoe het op jouw opleiding genoemd wordt:

HERKEN JE DIT?

Kruis aan wat jij vaak tegen jezelf zegt en vul jouw eigen voorbeelden aan.

- Waarom moet ik dit leren?
- Ik doe nooit wat op de opleiding ...
- Ik wil iets leren, maar ze bieden meestal niets aan wat ik nodig heb.
- Wanneer kan ik nou dat examen doen?
- Ik kan dit volgens mij allang, waarom moet ik het nog leren?

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

STARTMETING

Het is goed even stil te staan bij wat je al weet en kunt. Dat kan even inspanning kosten, maar het levert je ook veel op. Je kunt je eigen voortgang bijhouden, je weet wat je al kent en kunt en wat nog niet, en zo kun je een goede keuze maken in welke leeractiviteiten je moet ondernemen om de doelen te behalen. Lees de vier leerdoelen en omcirkel het vak waarin staat wat jouw persoonlijke situatie is.

1. Ik kan opleidingsinformatie lezen (leergids, kwalificatiedossier, praktijkgids, opleidingsweb, etc.) en ik kan uitleggen hoe de verschillende leeractiviteiten van de opleiding bijdragen aan het behalen van mijn diploma.

Ik heb de opleidingsinformatie nog niet ingekeken en weet nog niet goed wat er van mij verwacht wordt.

Ik weet dat er opleidingsinformatie is en ik heb de meeste documenten weleens ingekeken.

Ik vind de informatie nog wat overweldigend en snap niet altijd wat ik ermee moet doen.

Het helpt om één onderdeel tegelijk te lezen.

Het helpt ook om samen te lezen en te praten over wat er bedoeld wordt.

Ik heb de opleidingsinformatie gelezen, alleen en met anderen, en weet hoe ik de informatie eruit kan halen om mijn leeractiviteiten te plannen en uit te voeren om zo toe te werken naar diplomering.

Ik kan de onderdelen die ik al beheers en nog niet beheers aanwijzen. Als ik het niet goed weet, kan ik gerichte vragen stellen om hulp te krijgen.

Ik ben bekend met de opleidingsinformatie en ben geoefend in het bepalen welke onderdelen van de leeractiviteiten ik al beheers en welke nog niet. Ik zie de samenhang tussen leeractiviteiten en hoe ze bijdragen aan het behalen van mijn diploma.

Ik kan benoemen aan welke kwaliteitseisen mijn leeractiviteiten en werkzaamheden moeten voldoen om mijn diploma te behalen.

2. Ik ben bekend met verschillende typen leeractiviteiten en weet hoe en wanneer deze aangeboden worden. Ik kan hieruit een onderbouwde keuze maken op basis van wat ik wil/moet leren.

Ik weet dat er verschillende vakken worden aangeboden maar ik heb nog geen overzicht over wat wanneer wordt aangeboden of wat ik allemaal moet doen om iets af te ronden. Mijn coach helpt mij op weg.

Ik weet dat er theorie en vaardigheidsonderwijs aangeboden wordt en dat ik sommige dingen zelf via e-learning kan doen.

Wat ik wanneer kan doen om het beste effect te krijgen heb ik nog niet helder. Meestal wacht ik af wat er aangeboden wordt en dan kies ik daaruit. In het driehoeksgesprek krijg ik tips over de volgende periode.

Ik kan bepalen welke leeractiviteiten ik nog moet ondernemen om een werkproces of opleidingsdoel af te ronden.

Ik overleg dit met mijn werkbegeleider en coach zodat ik de beste keuze maak.

Ik heb zicht op mijn voortgang in de verschillende werkprocessen en opleidingsdoelen en kan op basis daarvan de leeractiviteiten kiezen. Ik stem mijn plannen af met mijn werkbegeleider en coach.

3. Ik kan werkprocessen herkennen in het werk dat ik doe, zowel op het moment dat ik daarmee bezig ben als in de fasen van voorbereiding en reflectie.

<p>Wanneer ik bezig ben in de beroepspraktijk, ben ik vooral bezig met wat er op dat moment moet gebeuren.</p> <p>Als iemand mij wijst op het verband met de opleiding, kan ik me daar wel een voorstelling van maken.</p>	<p>Wanneer ik me in de beroepspraktijk bevind, vind ik het lastig om de verbanden direct te zien en op te merken. Van tevoren maak ik wel doelen en voornemens om er in de beroepspraktijk aan te werken maar in de praktijk verdwijnt dat vaak naar de achtergrond. In de reflectie lukt het wel om daarop terug te kijken.</p> <p>Het helpt als ik ondersteund wordt door iemand die helpt de verbanden te leggen.</p>	<p>Ik heb van tevoren mijn doelen helder en bedenk dan acties die ik kan oefenen en uitvoeren in de praktijk. Die situaties ervaar ik bewust en ik reflecteer er ook bewust op.</p> <p>In andere gevallen lukt het me soms op het moment zelf en soms later in een reflectie om het verband tussen de actie in de beroepspraktijk en de werkprocessen/opleidingsdoelen te zien.</p> <p>Het helpt om anderen bij het reflecteren te betrekken zodat ik nieuwe verbanden leer te zien.</p>	<p>Ik weet dat het belangrijk is doelgericht en bewust te handelen en dat dit in de examinering ook van mij gevraagd wordt.</p> <p>Daarom organiseer ik feedback op mijn functioneren. Ik reflecteer tijdens het werk op mijn handelen en kan zo nodig mijn handelen aanpassen.</p> <p>Ik kan daarin ook een koppeling maken met de werkprocessen en/of opleidingsdoelen.</p>
--	--	--	---

4. Ik kan inschatten welke onderdelen van een werkproces ik al beheers en welke nog niet. Op basis van mijn analyse kies ik mijn leeractiviteiten.

Ik weet dat ik bepaalde dingen moet kennen en kunnen en ik weet ook dat er een kwalificatiedossier is, maar meestal volg ik een leeractiviteit en kijk ik of ik het geleerde in praktijk kan brengen.

Ik vertrouw erop dat als ik alle leeractiviteiten doe, ik genoeg heb gedaan.

Ik maak onder begeleiding van mijn coach of werkbegeleider een inschatting welke onderdelen van een werkproces:

- ik niet of weinig heb gedaan;
- ik al geoefend heb;
- ik vaak heb gedaan en gemakkelijk kan.

Ik bespreek samen met mijn coach of werkbegeleider in welke situaties ik het onderdeel tegenkom in de beroepspraktijk of in leeractiviteiten op de opleiding.

Ik maak een inschatting per werkproces en in een specifieke situatie.

Ik stel dan de vraag welke onderdelen:

- ik niet of weinig heb gedaan;
- ik al geoefend heb;
- ik vaak heb gedaan en gemakkelijk kan.

Dat doe ik alleen of samen en ik gebruik mijn inschatting voor het kiezen van leeractiviteiten.

Ik maak een inschatting per werkproces welke onderdelen:

- nog niet bekend voor mij zijn of waar ik nog weinig ervaring mee heb;
- ik niet of weinig heb gedaan;
- ik al geoefend heb;
- ik vaak heb gedaan en gemakkelijk kan.

Ik vraag in verschillende situaties feedback hierop zodat ik weet dat mijn inschatting juist is.

Zo kan ik een passende leeractiviteit kiezen.

WAT HEB JE ERAAN?

Je hebt vaker op school gezeten en je bent gewend dat je van vak naar vak gaat, op het einde een toets maakt en dat het daarmee afgerond is. Nu je meer levenservaring hebt, zul je sommige onderdelen van deze opleiding wel herkennen. Misschien heb je al veel ervaring opgedaan in sommige onderdelen. Het kan dan voelen alsof je dubbel werk doet. Toch is het goed om te onthouden waarvoor je het allemaal doet en de ervaring leert dat het leren met en van elkaar altijd leerwinst geeft, of dat nu op persoonlijk vlak is of doelgericht naar de stof toe.

In de praktijk kan je hetzelfde overkomen. Misschien herken je sommige taken of vaardigheden, daar heb je dan al veel ervaring in opgedaan. Toch is veel ervaring hebben nog niet hetzelfde als professional zijn.

Professionals handelen bewust en in de context van een ziektebeeld, een zorgvraag, doelen van de cliënt en in de omgeving van de cliënt waar ook anderen bij betrokken zijn, ouders, medebewoners, werk of dagbesteding.

Laten we als voorbeeld 'tandenpoetsen' nemen. Je poetst al je hele leven je tanden, die vaardigheid beheers je dus wel. Het wordt ineens een stuk ingewikkelder bij een cliënt die vanwege een darmziekte een gebit heeft dat kwetsbaar is. En als de cliënt tandenpoetsen niet leuk vindt en ook niet altijd optimaal meewerkt, wordt het nog ingewikkelder. Toch moet jij de mondverzorging van a tot z doen. De gezondheid van de cliënt, de zorgen van ouders, de dagbesteding die graag wil dat de cliënt fris op het werk komt, het samenwerken met je collega die morgen de mondverzorging moet doen ... Dat speelt allemaal mee. Hoe pak je dat dan aan en wanneer weet je dat je het goed genoeg doet?

Zo is het met alle taken die je in de beroepspraktijk doet. Wat moet je nu eigenlijk echt kunnen als beginnend beroepsbeoefenaar? Wat verwacht een werkgever van je en wat verwacht de opleiding van je? Wanneer doe je het goed? In dit hoofdstuk leer je er meer over.

Het schoolsysteem van vroeger geldt steeds minder als uitgangspunt voor hoe jij leert en je ontwikkelt. Er wordt van je verwacht dat jij je verdiept in wat je precies moet kennen en kunnen, hoe de examens eruitzien en wanneer je toelaatbaar bent om een examen in te gaan. Grote kans dat jij op de opleiding zelf mag bepalen in welk tempo je studeert en dus ook afstudeert.

Waar je vroeger van les naar les ging en aan het einde van het jaar hoorde of je overging of niet, ga je nu toe naar je eigen plan waarin je zelf gaat verantwoorden of je voor een onderdeel nog wat bij moet leren of dat je klaar bent voor een examen.

Dit leren in jouw eigen tempo, gekoppeld aan de praktijk, passend bij wat je al kunt en nog te leren hebt, noemen we vraaggestuurd leren. In dit hoofdstuk leer je hoe je dat goed vorm kunt geven.

Wat heb je aan dit hoofdstuk?

1. Je leert hoe je je eigen leerroute kunt maken.
2. Je leert welke leeractiviteiten je kunt ondernemen om naar een werkproces toe te werken.
3. Je leert tijd en energie te besparen door je eigen route samen te stellen.

PRAKTIJKVOORBEELD: CAROLIEN WAS VOL VERTROUWEN

Ik ben begonnen aan de opleiding want ik wil graag mijn werk als administratief medewerker inruilen voor iets dat er echt toe doet. Ik wil mensen helpen en verzorgen. Je geeft veel, maar je krijgt ook veel terug.

Ik wil gewoon lekker aan de slag, en dat kan ik doen bij mijn nieuwe werkplek waar ernstig meervoudig beperkte cliënten wonen. Ik werk daar nu vier weken en moest wel erg wennen aan de doelgroep.

Ik ben 45 en heb kinderen en ik dacht dat ik dat verzorgen van cliënten wel goed zou kunnen, dus ik ging dat zo doen, maar dat pakte niet zo goed uit.

Ik kwam erachter dat deze specifieke cliënten, bijvoorbeeld Kees, die moeilijk kan zien en kan horen en niet altijd in staat is om goed te slikken, een hele specifieke benadering nodig heeft. Toen ik een keer had meegekeken bij Kees dacht ik dat ik het wel kon, maar tijdens het wassen en aankleden heb ik niet goed op de prikkels gelet en Kees raakte in de war van mijn neurien en de vragen die ik stelde. Omdat hij was afgeleid en omdat hij moeilijk kan communiceren, ging het slikken erg moeizaam. Veel moeilijker dan ik dacht en tijdens het tandenpoetsen verslikte hij zich ernstig. Hij kreeg het vocht niet uit de luchtpijp en kreeg een enorme hoestbui, waardoor hij helemaal blauw aanliep. Mijn collega's moesten erbij komen en hem 'uitzuigen'.

Daar heb ik goed van geleerd; voortaan kijk ik wel even wat het ziektebeeld is en wat de afspraken zijn voor ik weer zomaar van start ga.

Mijn coach vertelde dat je niet voor niets de opleiding doet en dat je echt niet zomaar aan de slag kunt, maar dat je je als professional aan bepaalde kwaliteitseisen moet houden.

Die eisen staan in het kwalificatiedossier. Samen hebben we dat erbij gepakt en we hebben gekeken naar de werkprocessen die beschreven staan.

Ik heb in de werkprocessen gekeken naar wat ik eigenlijk allemaal moet doen om een goede persoonlijk begeleider MZ te zijn en ik kwam voor het goed inspelen op de hulpvraag op dit werkproces uit: B1-K1-W1.

Ik ben er toen achter gekomen wat ik nog moest leren om het begeleiden bij de ADL goed te kunnen uitvoeren. Ik heb toen gekeken naar welke leeractiviteiten ik kan doen om dit te leren en ik heb deze gepland voor deze periode.

B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar inventariseert de behoeften, mogelijkheden en eigen kracht van de cliënt om de beginsituatie en ondersteuningsvragen in kaart te brengen. Hij/zij voert gesprekken met de cliënt en naastbetrokkenen, observeert de cliënt in zijn/haar leefomgeving en raadpleegt diverse informatiebronnen zoals collega's en schriftelijke informatie. Hij/zij combineert informatie uit gesprekken, observaties en informatiebronnen om tot een volledig beeld van de beginsituatie en ondersteuningsvragen te komen. In voorkomende situaties bespreekt hij/zij de mogelijkheden van (technologische) hulpmiddelen met de cliënt en naastbetrokkenen, en licht de voor- en nadelen toe. De beginnend beroepsbeoefenaar stemt zijn/haar bevindingen zoveel mogelijk af met de cliënt en het (multidisciplinair) team.

Resultaat

De beginsituatie is geïnventariseerd en de ondersteuningsvragen zijn geformuleerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- stelt duidelijke vragen die aansluiten bij de ontwikkeling, leefomstandigheden en leeftijdsfase van de cliënt;
- luistert actief naar de cliënt en/of naastbetrokkenen;
- observeert de cliënt zorgvuldig en doelgericht in zijn/haar leefomgeving;

B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt

- verzamelt actief vanuit diverse bronnen, relevante informatie over de cliënt;
- combineert de verkregen informatie en bevindingen op deskundige wijze;
- legt op begrijpelijke wijze uit hoe (technologische) hulpmiddelen ingezet kunnen worden en wat de voor- en nadelen zijn.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Onderzoeken, Analyseren

Je ziet dat Carolien met alle goede bedoelingen meteen aan de slag ging, maar dat Kees uiteindelijk niet de verzorging kreeg die bij hem paste.

Carolien komt erachter wat er precies van haar gevraagd wordt in de opleiding door goed te kijken naar het kwalificatiedossier.

Door dat te doen leert Carolien het verschil tussen ergens bekend mee zijn en ergens geoefend in zijn.

Ze leert om de theorie en de praktijk te koppelen aan haar werkzaamheden.

Ze krijgt grip op hoe ze naar haar examens toewerkt en de opleiding afmaakt.

Dat klinkt in het begin van de opleiding misschien als iets wat er nu nog niet toe doet, maar geloof ons, je hebt dit nodig om effectief en efficiënt te kunnen leren en je diploma te halen.

Dat klinkt als veel werk, maar dat valt wel mee 😊 .

Het is belangrijk en heel handig om goed te weten hoe het werkt. Als je er nu goed mee oefent, routine opbouwt en dit blijft doen, gaat het al snel heel gemakkelijk en is de weg naar het halen van je diploma ook veel gemakkelijker dan wanneer je dit allemaal nog moet doen als je aan een examen toe lijkt te zijn. Het scheelt je tijd en dubbel werk.

Het is even wennen, en in het begin kan het misschien overweldigend zijn, maar iedereen kan dit leren en wij helpen je er samen met je docent doorheen!